

Sylwester Szafarz

Coroczne posiedzenia obydwu Izb (XIV kadencji) Parlamentu chińskiego, odbywały się w roku 2023 pod wymownym hasłem: „Program dla 1,4 miliarda”. Chodzi, naturalnie, o liczbę ludności ChRL, ale dodam od siebie, że chodzi nie tylko i wyłącznie o to, analizując bowiem dostępne materiały i uchwały z dwóch posiedzeń izb parlamentarnych, dochodzę do wniosku, że dotyczą one również całej już przeszło 8-mio miliardowej ludności Matki-Ziemi, nawet jeśli nie wszystkich mieszkańców naszej planety, to ich 99%. Wskaźnik ten dotyczy oczywiście osób najbiedniejszych, biednych oraz średnio zamożnych. Natomiast pozostały 1%, jak oceniają, na ten przykład, tzw. alter globaliści, obejmuje zaledwie grono bogatych i najbogatszych. W tym globalnym kontekście (sensu largo) znaczenie tych posiedzeń wykracza daleko poza granice ChRL oraz obejmuje prawie cały świat, wszystkie kontynenty i kraje oraz całą ludzkość. Można więc sformułować tezę o jak najbardziej ewidentnej uniwersalizacji i globalizacji treści posiedzeń.

Ilustracją i potwierdzeniem tej tezy są, bez wątpienia, liczne elementy międzynarodowe – globalne, kontynentalne i regionalne, zawarte w analizowanych obradach, w przemówieniach, w dyskusjach, w uchwałach, w postanowieniach oraz w poczynaniach przywódców, decydentów, parlamentarzystów i innych ludzi dobrej woli w Państwie Środka – wynikające z ich troski o lepszą wspólną przyszłość wszystkich ludzi. Świadectwem tego jest, w szczególności, dążenie narodu i wielkiego mocarstwa chińskiego do zapewnienia na zawsze i dla całej ludzkości trwałego pokoju, niezawodnego bezpieczeństwa, ustabilizowanego oraz zielonego i zrównoważonego rozwoju, równoprawnej, owocnej i wzajemnie korzystnej współpracy, nowatorskiego, sprawiedliwego, pokojowego i wielobiegowego systemu światowego oraz nowatorskich stosunków międzynarodowych bazujących na fundamentach partnerstwa, a nie wyzysku oraz humanizmu, a nie deptania godności ludzkiej, socjalizmu a nie neoliberalizmu itd. Celom tym służą właśnie w skali globalnej takie propozycje, instytucje i poczynania chińskie jak: koncepcja wspólnej przyszłości dla wszystkich ludzi, Inicjatywa Pasa i Szlaku, nowe inicjatywy ws. bezpieczeństwa i rozwoju globalnego, Szanghajska Organizacja Współpracy, BRICS, G16+1 itp. oraz efektywne rozwijanie kontaktów i współpracy ChRL ze wszystkimi (praktycznie) państwami świata oraz z licznymi organizacjami międzynarodowymi. Szczególnie ważne jest dążenie Chin Ludowych do usprawniania zarządzania sprawami globalnymi, rozwijania coraz lepszych wielopłaszczyznowych stosunków z wielkimi mocarstwami, z krajami rozwijającymi się i in. oraz bardzo aktywny udział prezydenta Xi Jinpinga, najwyższej rangi przywódcy chińskiego, w rozwijaniu współpracy międzynarodowej.

Obrady obydwu Izb Parlamentu chińskiego w 2023 r. przebiegały w kontekście współczesnych zwielokrotnionych kryzysów, trudności oraz przeszkód w układzie krajowym i międzynarodowym. Nie pozostało to bez negatywnego wpływu na społeczno-gospodarczy rozwój Chin oraz wszystkich kontynentów, regionów, państw i społeczności świata. Imponuje jednak to, że wyniki osiągnięte w rozwoju społeczno-gospodarczym i w polityce zagranicznej ChRL są całkiem przyzwoite. Jestem więc przeświadczony, iż – niezależnie od bezprecedensowych przeszkód i trudności – pozytywne walory i sukcesy w polityce wewnętrznej oraz zagranicznej Chin Ludowych umożliwią przezwyciężenie raz na zawsze negatywnych elementów oraz ogromnych szkód powodowanych nadal przez neokapitalizm i neoliberalizm.

Żywię nadzieję, iż chińska strategia Nowej Ery oraz Nowej Drogi znajdzie także odpowiednie, całościowe i efektywne zastosowanie w procesie rozwiązywania nabrzmiałych i bardzo trudnych problemów międzynarodowych, szczególnie w budowaniu Nowego Świata (tzn. Nowego Ładu Światowego), w skutecznym i bezpowrotnym przewyżczeniu konsekwencji zjawisk kryzysowych, w usuwaniu strat oraz w kompleksowej i efektywnej regeneracji, jak również w całościowym unowocześnianiu oraz w usprawnianiu funkcjonowania naszej cywilizacji, szczególnie jej gospodarstwa i rozwoju społecznego.

Jak zwykle, analizowane obrady obydwu Izb Parlamentu chińskiego zostały poprzedzone a priori pieczołowitymi oraz kompleksowymi przygotowaniami politycznymi, naukowymi, organizacyjnymi i medialnymi w skali całego kraju oraz poza jego granicami. A oto kilka najważniejszych przykładów owych przygotowań: w dniach 26-28.02.2023. odbyło się 2.Plenum 20.Komitetu Centralnego KPCh, w skład którego wchodzi 203 członków i 168 zastępców członków KC. Na tym Plenum przeanalizowano i zatwierdzono sprawozdanie z działalności Biura Politycznego (w okresie od 1.Plenum z dnia 23.10.2022.), uchwalono także plan kompleksowego reformowania partii i najważniejszych instytucji państwowych, wytypowano kandydatów proponowanych 2 Izbowi Parlamentu na kierownicze stanowiska państwowe itp. W taki oto pragmatyczny i demokratyczny sposób KPCh korzysta ze swych statutowych i konstytucyjnych prerogatyw partii rządzącej i sprawującej nieprzerwanie władzę w ChRL od 1949 roku. W dniu 19.01.2023, przewodniczący ChRL Xi Jinping uzyskał z ramienia parlamentu Prowincji Jiangsu, mandat delegata, na analizowane Posiedzenie OZPL (obecnej) 14.kadencji. Na posiedzeniu przygotowawczym, w dniu 23.02.2023, Stały Komitet czyli najwyższy organ OZPL w składzie 162 członków, przedyskutował i zatwierdził swe sprawozdanie dla tegoż OZPL dotyczące poprzedniego okresu, projekt porządku dziennego jego inauguracyjnego posiedzenia, propozycje kadrowe dotyczące składu Prezydium, Sekretarza Generalnego obrad, zaaprobował cały skład 2.977 delegatów (posłów) na posiedzenie OZPL 14. kadencji wybranych w 235 okręgach wyborczych itp.

Na pierwszy rzut oka, tryb prac przygotowawczych i cały system funkcjonowania demokracji parlamentarnej w ChRL może wydawać się dość skomplikowany, szczególnie dla niewtajemniczonych. Jest to jednak system dobrze sprawdzony w praktyce i działający z nadzwyczajną efektywnością. Władze partyjne i państwowe, także parlamentarzyści, mają jednak świadomość, co silnie akcentowano wielokrotnie w analizowanych trudnych okolicznościach, że rozwój ChRL (i świata) charakteryzuje się „swoistym przeciwstawieniem nowych możliwości strategicznych, z jednej strony oraz wyzwań i ryzyka – z drugiej, jak również prawdopodobieństwem zwiększania się niepewności jutra – z jednej strony i kreowaniem niespotykanych wcześniej priorytetowych czynników ewolucyjnych i cywilizacyjnych – z drugiej strony”.

Sądzę wszakże, iż przysłowiowa mądrość i realizm polityczno-strategiczny znamionujący od tysięcy lat naród i państwo chińskie, ich teorię i praktykę, każe wybrać pozytywne strony ww. współczesnych alternatyw dziejowych – dla proklamowanej przez Chiny lepszej wspólnej przyszłości dla wszystkich ludzi. Orientację tę potwierdzają także następujące stwierdzenia zaczerpnięte z obrad parlamentarnych: „musimy sprostać silnym wichrom, wzburzonym falom, czy nawet nader niebezpiecznym burzom; musimy umacniać fundamenty odnowy gospodarczej (economic recovery) i liczyć się wszakże z ewentualnymi niespodziewanymi wydarzeniami...”.

Obrady CLPKK

Skrót ten oznacza Chińską Ludową Polityczną Konferencję Konsultatywną. Jest to druga Izba Parlamentu chińskiego – jako najwyższy organ politycznych doradców parlamentarnych. Tegoroczny czasokres obrad: 04-11.03.2023. Już tradycyjnie obrady CLPKK rozpoczynają się o jeden dzień wcześniej przed pierwszym posiedzeniem plenarnym OZPL. W skład dotychczasowego CLPKK wchodziło ponad 2.100 członków (delegatów), spośród których 61% to działacze i fachowcy bezpartyjni. Zgodnie z tradycją, 11 czołowych przedstawicieli Krajowego Komitetu CLPKK zostało zaproszonych na pierwsze (inauguracyjne) posiedzenie OZPL. Przewodniczącym ustępującego Stałego Komitetu (Prezydium) 13. CLPKK był Wang Yang, który przedstawił sprawozdanie z działalności w minionej kadencji. Bilans tej działalności jest owocny i różnorodny.

CLPKK przeprowadziła w okresie sprawozdawczym 105 przedsięwzięć merytorycznych w ramach konsultacji politycznych, kładąc szczególny nacisk na umacnianie sił patriotycznych w Hongkongu i w Makao, na rozwój współpracy pomiędzy obiema stronami Cieśniny Tajwańskiej oraz kontaktów międzyludzkich pomiędzy społecznością ChRL a obywatelami „Wyspy Tajwan”. (Nota bene: pojęcie tego rodzaju jest rzadkością w chińskim języku politycznym, w którym dotąd stosowano raczej kategorię „China Taipei”).

W ciągu minionych 5 lat członkowie CLPKK zgłosili 29.323 propozycje w najważniejszych sprawach natury makro wymagających uregulowania, z czego 99,8% spośród tych spraw załatwiono pozytywnie do końca lutego 2023r. Ponadto, CLPKK, jako najwyższy „specjalny organ konsultatywny”, wspierała poczynania służące realizacji programów odrodzenia narodowego, 2 celów stulecia w ChRL i rozwojowi specjalnej strefy ekonomicznej w regionie Wielkiej Zatoki (delta rzeki Perłowej i okolice) obejmującej 9 wielkich miast prowincji Kwantung (Guangdong) oraz Hongkong i Makao. Za swoją misję i powołanie najwyższej rangi CLPKK uznaje też mobilizowanie obywateli ChRL na rzecz ich udziału w budowaniu nowoczesnego chińskiego mocarstwa socjalistycznego oraz we wspieraniu i w umacnianiu patriotycznego frontu jedności narodu skupionego wokół KPCh.

Członkowie CLPKK dzielą się na 34 zespoły specjalistyczne, w skład których wchodzi przedstawiciele wszystkich 56 mniejszości narodowych (etnicznych) istniejących w Chinach. Porządek dzienny obrad CLPKK obejmował, m.in., dyskusję nad sprawozdaniem za miniony okres, przedstawionym przez Stały Komitet tej Izby 13. kadencji i zaaprobowanie tego sprawozdania; a także określenie programu działalności CLPKK na przyszłość. Izba zapewniła, iż nadal będzie przeprowadzać aktywne konsultacje i służyć doradztwem w ważnych sprawach dotyczących narodu i państwa.

Po prawie tygodniowych obradach, w dniu 10.03.2023, Wang Huning został wybrany na stanowisko Przewodniczącego Stałego Komitetu CLPKK 14 kadencji i złożył przysięgę na wierność Konstytucji. Natomiast, w dniu 11.03.2023., pod jego przewodnictwem, odbyła się końcowa sesja plenarna tej Izby, na której przyjęto kilka uchwał (rezolucji), a mianowicie: ws. sprawozdania Stałego Komitetu 13 kadencji, ws. realizacji propozycji zgłoszonych przez Izbę, ws. poprawek do Karty (Statutu) CLPKK i ws. zestawu nowych propozycji przedstawionych w trakcie obrad oraz uchwałę polityczną ws. I sesji Komitetu Krajowego CLPKK 14 kadencji.

Posiedzenie OZPL

Trwało ono w okresie od 05-13.2023 z udziałem 2.977 delegatów (posłów) oraz licznych zaproszonych gości, jak np. przywódców 8 pozostałych chińskich partii politycznych i osobistości bezpartyjnych. Przewodniczącym Stałego Komitetu OZPL (od dnia 17.03.2018) był

Li Zhanshu. Porządek obrad OZPL był kompleksowy i bogaty, obejmował 9 zasadniczych punktów makro, które przedstawiam poniżej celem zilustrowania różnorodności i bogactwa tematyki i zagadnień, którymi zajmuje się najwyższa Izba Parlamentu chińskiego: 1. Omówienie referatu sprawozdawczego Rady Państwa (Rządu) za rok 2022 przedstawionego przez ówczesnego Premiera Li Keqiang'a oraz 2. planu rozwoju społeczno-gospodarczego na rok 2023; 3. Przedyskutowanie stanu wykonania budżetu centralnego i budżetów terenowych w roku 2022 oraz ich projektów na rok 2023; 4. Przeanalizowanie projektu poprawek do ustawy ws. stanowienia prawa (legislation) w ChRL; 5. Przeprowadzenie dyskusji nad sprawozdaniem Stałego Komitetu OZPL za miniony rok; 6. Omówienie sprawozdania Ludowego Sądu Najwyższego; 7. Przeanalizowanie sprawozdania Ludowej Prokuratury Generalnej; 8. Przedyskutowanie rządowego planu dotyczącego kompleksowych reform instytucjonalnych w łonie administracji państwowej; 9. Zatwierdzenie kandydatów i wybory do najwyższych centralnych władz państwowych.

Obrady OZPL odbywały się na 5 posiedzeniach plenarnych z udziałem najwyższych przywódców Państwa Środka, wszystkich posłów, w grupach roboczych z udziałem delegacji z poszczególnych prowincji (np. Przewodniczący Xi Jinping uczestniczył, m.in., w naradzie delegacji z Prowincji Jiangsu, w której został wybrany jednomyślnie na tegoroczne posiedzenie OZPL). Jak zwykle, podczas Posiedzenia OZPL odbywały się liczne konferencje prasowe z udziałem posłów, ministrów i przedstawicieli instytucji centralnych – cywilnych i wojskowych. W szczególności, szerokim echem w Chinach i na całym świecie odbiła się konferencja prasowa Qin Ganga, nowego ministra spraw zagranicznych ChRL.

Zasadniczą podstawą merytoryczną dyskusji podczas obrad OZPL był referat sprawozdawczy rządu, przedstawiony przez b. premiera Li Keqiang'a. Zapoznałem się dokładnie z tym dokumentem, który stanowi kompleksową, najbardziej wiarygodną i pogłębioną analizę oraz ocenę efektów polityki wewnętrznej i zagranicznej ChRL w całym okresie sprawozdawczym oraz całościową prezentację planów na najbliższą przyszłość. Na wstępie referatu Premier ocenił z całą szczerością, że „gospodarka chińska napotkała na bezprecedensowo trudny okres w minionym roku”. Stopa wzrostu PKB w 2022 roku wyniosła tylko 3%. Dla celów niniejszego opracowania przedstawiam wybrane i najważniejsze elementy tegoż referatu. Oto one: odniesione zostało zwycięstwo nad skrajnym ubóstwem w ChRL, którego wskaźnik zniżył się do poziomu „zero” w 2021 r. Zapewniono obywatelom pełne bezpieczeństwo żywnościowe dzięki znacznemu postępowi w modernizacji rolnictwa. W roku 2022 przybyło 11 milionów nowych miejsc pracy. Wraz z tym nastąpiła zasadnicza poprawa w zakresie struktury przemysłu. Zwiększył się dobrobyt społeczeństwa i popyt wewnętrzny. Dokonał się znaczny postęp w rozwoju kraju także w skali regionalnej, czemu towarzyszyły poważne dokonania w ochronie środowiska naturalnego (np. zalesienie 1 mln ha terenów w prowincji Mongolia Wewnętrzna, utworzenie w obydwu Izbach parlamentarnych zespołów ds. ochrony środowiska i zasobów naturalnych oraz opublikowanie, w styczniu 2023 r., rządowego dokumentu pod nazwą „Zielony rozwój Chin w Nowej Erze). W ciągu minionej pięcioletki zwiększył się wydatnie udział energii odnawialnej w całokształcie wytwarzanej energii – od 650 GW do 1200 GW, a zużycie energii odnawialnej w gospodarce wzrosło od 20,8% do znacznie ponad 25%. Równocześnie wdrażano nowatorskie uregulowania makroekonomiczne stymulujące rozwój gospodarczy. Wkroczył on współcześnie w kolejną fazę nowego doskonalenia modernizacyjnego („New Modernization Drive”).

Poprawione zostały metody rządzenia państwem i funkcjonowania administracji zgodnie z zasadami państwa prawa, czego wynikiem jest również polepszenie sytuacji w zakresie

poczynań dotyczących etyki i religii. W styczniu 2022 r. zaprzestana została polityka zerowego Covidu-19 („Zero-Covid Policy”), która była realizowana przez 3 lata. Bardzo ważne znaczenie ma wydatna poprawa w zakresie jakości powietrza, dzięki czemu wskaźnik ilości dni w roku z powietrzem o dobrej jakości wynosi obecnie 86,5% w 300 największych miastach ChRL. (Nota bene: w niedzielę, 05.03.2023 – początek obrad OZPL – wskaźnik zanieczyszczenia powietrza w Pekinie wynosił około 200 punktów, co oznacza umiarkowane zanieczyszczenie; w związku z tym wszyscy delegaci i goście Parlamentu, z wyjątkiem członków najwyższego kierownictwa, nosili maseczki ochronne).

Natomiast w sferze procesów społecznych zanotowano, niestety, dość niekorzystne dwa zjawiska demograficzne, a mianowicie pewne zmniejszenie liczby ludności po raz pierwszy od 60 lat i to niezależnie od wprowadzenia modelu rodziny 2+3 oraz przyspieszenie procesu starzenia się społeczeństwa. Dla zilustrowania tych zjawisk podaję następujące aktualne dane: średnia długość życia kobiet = 80,5 lat, mężczyzn = 74,7 lat. W wieku powyżej 65 lat jest już 166,5 mln obywateli czyli 11,9% ogółu społeczeństwa; ciekawy natomiast jest fakt, że wśród osób w wieku powyżej 85 lat aż 67% stanowią kobiety.

Plany na rok 2023 zakładają wzrost stopy PKB o około 5% oraz inflacji o 3%; także o 3% ma wzrosnąć deficyt budżetowy w zestawieniu ze stopą wzrostu PKB. Utworzonych zostanie 12 milionów nowych miejsc pracy, co sprawi, że stopa bezrobocia w miastach oscylować będzie wokół 5,5%. Rolnictwo wyprodukuje 650 mln ton zbóż. Nastąpi znaczne przyspieszenie procesu modernizacji rolnictwa. Stopa wymiany waluty będzie utrzymana, na ogół, na ustabilizowanym i zrównoważonym poziomie. Państwo chińskie będzie wspierać efektywnie rozwój sektora prywatnego w gospodarce oraz przyspieszać modernizację wszystkich branż przemysłowych, wykorzystując, szczególnie, bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Chinach oraz stymulując, konsumpcję wewnętrzną i współpracę z zagranicą na zasadach wzajemnych korzyści.

Naczelnym zadaniem jest nade wszystko promowanie „zielonego rozwoju”.

Budżet wojskowy zakłada wydatki rzędu 1,6 bln juanów (ok. 225 mld USD), czyli wzrost o 7,2% zaś nakłady na bezpieczeństwo publiczne zwiększą się o 6,4% o w stosunku do roku poprzedniego. Pragnę zaznaczyć, że jest to wzrost „jednocyfrowy” już ósmy rok z rzędu. Nadal trwać będzie kompleksowa modernizacja sił zbrojnych ChRL. Spośród państw członkowskich ONZ, armia chińska wnosi największy wkład (50.000 żołnierzy i policjantów) do zagranicznych misji pokojowych tej Organizacji. Przewiduje się przeszkolenie w Chinach 5.000 oficerów służb bezpieczeństwa z krajów rozwijających się. Dla porównania: budżet wojskowy USA wynosi obecnie 858 mld USD + dotacja w wysokości 3,3 mld USD dla sił zbrojnych Izraela. Zaś koszty wsparcia militarnego dla Ukrainy, od początku administracji bidenowskiej sięgają 27,5 mld USD. USA utrzymują 800 baz wojskowych w 159 krajach, w których stacjonuje 173.000 żołnierzy amerykańskich.

Bardzo istotne poczynania są zawarte w planach na rok 2023 również w sferze innowacyjnego otwarcia na świat oraz współpracy Chin z partnerami zagranicznymi. Także w tych dziedzinach obowiązywać będzie w coraz większym stopniu stosowanie norm Nowej Ery i Nowej Drogi oraz zasad dyplomacji o specyfice chińskiej właściwych temu wielkiemu mocarstwu. Podejście one nowe starania celem utrwalania pokoju oraz niezawodnego bezpieczeństwa międzynarodowego a także dla rozwijania wzajemnie korzystnej i wszechstronnej współpracy między państwami. Np. obroty handlu z krajami w ramach systemu Pasa i Szlaku zwiększyły się o 13,4% w ciągu ostatniego pięciolecia. Chiny nadal będą dążyć do zapewnienia sobie niezależności i samowystarczalności w sferze naukowo-technicznej. Natomiast w tegorocznym budżecie dla dyplomacji przewiduje się wzrost wolumenu i wartości środków o 12,2% w

porównaniu do roku 2022. Ważne zadanie polega też na propagowaniu i na wdrażaniu 2 chińskich Inicjatyw ws. rozwoju i bezpieczeństwa globalnego.

W referacie sprawozdawczym premier Li poświęcił wiele uwagi uregulowaniu kwestii tajwańskiej. Zauważam pewne złagodzenie i niuansowanie ogólnej tonacji Jego wypowiedzi w tej materii – z jednoczesnym zachowaniem niepodważalnych pryncypiów. Takich, mianowicie, że ChRL będzie dążyć niezmiennie do pokojowego zjednoczenia Tajwanu z Macierzą oraz że przeciwstawia się ona zdecydowanie próbom ingerencji z zewnątrz w sprawy chińsko-tajwańskie, poczynaniom separatystów i zwolenników „niezależności Tajwanu” i in. W tym kontekście, Premier Li zapewnił ponownie, iż Chiny będą sprzyjać trwałej pomyślności i stabilności w Hongkongu i Makao.

Jak zwykle, z dużym zainteresowaniem obserwatorów krajowych i zagranicznych spotkała się konferencja prasowa (07.03.2023) Qin Ganga, nowego ministra Spraw Zagranicznych ChRL, który był do niedawna ambasadorem ChRL w USA. Minister odpowiadał w bardzo interesujący sposób na liczne pytania dziennikarzy krajowych i zagranicznych. Z uwagi na duży ciężar gatunkowy tych odpowiedzi, pozwałam sobie scharakteryzować je w nieco bardziej szczegółowy sposób. Qin Gang stwierdził, że „dyplomaci chińscy muszą stawiać czoła różnym szakalom i wilkom, aby ochraniać Ojczyznę”. Niemniej jednak ChRL będzie naciskać nadal „na pedał gazu (przyspieszenia)” w działalności na arenie międzynarodowej, przeciwstawiając się hegemonizmowi, polityce z pozycji siły, mentalności zimnowojennej, konfrontacji pomiędzy obozami oraz metodologii powstrzymywania i hamowania poszczególnych państw.

Modernizacja w Chinach stanowi źródło inspiracji dla innych krajów, szczególnie jeśli chodzi o normy: „obywatele na pierwszym miejscu” i dobrobyt dla wszystkich. W tym celu Chiny będą w dalszym ciągu współuczestniczyć aktywnie w zarządzaniu sprawami globalnymi i prezentować także globalistyczne podejście do tych spraw. W ich rozwiązywaniu (i w ogólności) należy stosować normy prawa międzynarodowego, uniwersalne zasady uczciwości i sprawiedliwości, postanowienia Karty Narodów Zjednoczonych, przeciwstawiać się hegemonizmowi i egoistycznym korzyściom.

ChRL – USA: Jeśli USA nie zmienią swego kursu w stosunku do ChRL, to oba te wielkie mocarstwa zmierzałyby nieuchronnie do konfliktu. Generalnie rzecz biorąc, podejście USA do ChRL jest poważnie wypaczone (niewłaściwe), czego najnowszym świadectwem jest nadwrażliwa reakcja strony amerykańskiej, nadużycie siły i pogwałcenie norm prawa międzynarodowego w przypadku tzw. sprawy balonowej. Niezdrowa konkurencja (rywalizacja) ze strony amerykańskiej, to nic innego, jak próba powstrzymywania, osłabiania rozwoju Chin i narzucania im tzw. gry sumy zero, w której wielkość wygranej jednej strony równa się wielkości przegranej drugiej strony. To wszakże nie przyczyni się nijak do odbudowania „wielkości USA” i nie powstrzyma procesu odrodzenia narodowego Chin. Co więcej, strategia amerykańska na obszarach Azji/Pacyfiku (tzw. Indo-Pacific, po amerykańsku) stanowi próbę tworzenia nowych zamkniętych bloków, prowokowania konfrontacji oraz utworzenia NATO bis na obszarach Azji/Pacyfiku. Natomiast Chiny uważają, że Azja i Azja/Pacyfik powinny stać się ważną płaszczyzną wzajemnie korzystnej współpracy.

Chiny – Tajwan: kwestia tajwańska jest sprawą przynależną narodowi chińskiemu i żadna inna strona nie powinna wtrącać się do tej sprawy. Jednocześnie kwestia tajwańska stanowi pierwszą „czerwoną linię”, której nie wolno przekroczyć w stosunkach chińsko-amerykańskich. Stany Zjednoczone powinny zaprzestać powstrzymywania Chin poprzez wykorzystywanie sprawy tajwańskiej. Chiny opowiadają się za pokojowym uregulowaniem sprawy zjednoczenia Tajwanu z Macierzą, ale zastrzegają sobie opcję podjęcia wszelkich innych niezbędnych

kroków.

Chiny – Rosja: znalazły odpowiednią drogę rozwoju stosunków pomiędzy wielkimi mocarstwami. Stosunki te nie bazują na zasadach przymierza (sojuszu) czy konfrontacji oraz nie są wymierzone przeciwko jakiegokolwiek trzeciej stronie. Im bardziej niestabilnym staje się świat, to tym bardziej niezbędne jest systematyczne rozwijanie stosunków tych obydwu wielkich mocarstw. Kryzys ukraiński: jest to tragedia, której należało uniknąć. Chiny preferują rozwiązanie pokojowe przy pomocy dialogu zamiast wojny i sankcji. Właśnie w tym duchu zaproponowały one niedawno 12-punktowy plan uregulowania konfliktu i opowiadają się za tym, aby nie dostarczać broni (uzbrojenia) żadnej ze stron konfliktu ukraińskiego. Rozmowy pokojowe powinny się zacząć tak szybko, jak to tylko jest możliwe.

Inicjatywa Pasa i Szlaku: jest to znakomite przedsięwzięcie o wysokiej jakości dla dobra publicznego wylansowane przez Chiny i podzielane (popierane) przez liczne kraje świata. W ciągu minionego dziesięciolecia zrealizowano łącznie ponad 3.000 przedsięwzięć kooperacyjnych w ramach tej Inicjatywy. Chiny protestują przeciwko nieprawdziwym oskarżeniom ws. rzekomego zakładania przez nie „pułapek zadłużenia” („debt traps”) w tej materii.

Chiny – Japonia: strona japońska powinna wyciągnąć właściwe wnioski z historii i rozwijać lepsze stosunki z Chinami w Nowej Erze, a nie prowadzić polityki zubożania sąsiada (nota bene: Pan Minister użył pojęcia ang.: beggar-the neighbor approach, co może oznaczać również grę karcianą podobną do polskiej „gry w wojnę”). W każdym razie, Chiny nie zaakceptują nigdy jakiegokolwiek form rewizjonizmu historycznego i opowiadają się za wzajemnie korzystną współpracą z Japonią, za wprowadzeniem trwałych i sprawnych łańcuchów dostaw w przemyśle itp. Ponadto, Japonia powinna uregulować właściwie i w odpowiedzialny sposób kwestię ścieków wody skażonej w wyniku awarii w elektrowni atomowej Fukuszyma.

ChRL – UE: stosunki między obiema Stronami nie są wymierzone przeciwko trzecim państwom i nie są przez nikogo kontrolowane. UE jest całościowym (kompleksowym) partnerem strategicznym dla ChRL, która ma nadzieję, że UE osiągnie autonomię strategiczną, trwałe bezpieczeństwo i stabilność, tak aby obie Strony mogły współpracować celem utworzenia systemu realnej wielobiegunowości (multilateralizmu).

Chiny – Bliski Wschód: ChRL popiera strategię autonomii podmiotów na Bliskim Wschodzie oraz zapewnienia im trwałego bezpieczeństwa, stabilności, rozwoju, dobrobytu, jedności i odpowiedniego potencjału państw i społeczności znajdujących się na Bliskim Wschodzie. Sprawy różne: w swoim wywiadzie Pan Minister poruszył jeszcze następujące kwestie szczegółowe: w 2023 r. odbędą się Chinach dwie bardzo ważne imprezy międzynarodowe: Konferencja „na szczycie” państw Azji Środkowej oraz Forum Pasa i Szlaku nt. rozwoju współpracy międzynarodowej. Min. Qin Gang zaapelował też do młodzieży chińskiej, aby jej głos w sprawach krajowych rozlegał się wyraziście i donośnie na całym świecie.

Na 3.posiedzeniu plenarnym OZPL, w dniu 10.03.2023, odbyły się wybory na najwyższe stanowiska państwowe. Xi Jinping został wybrany jednomyślnie na stanowisko prezydenta ChRL oraz na przewodniczącego Centralnej Komisji Wojskowej, czyli naczelnika sił zbrojnych. Wybór ten został przyjęty przez delegatów spontaniczną owacją na stojąco. Jeśli uwzględnimy fakt, że prezydent Xi piastuje już funkcję sekretarza generalnego KC KPCh, to de facto w jego rękach skupia się ogromna najwyższa władza polityczna zarówno w płaszczyźnie państwowej, jak też wojskowej i partyjnej. To jest niezbędna i niezwykle ważna jakość polityczna również w kontekście globalnym, gdyż we współczesnych niezwykle trudnych czasach Chinom (i całemu

świata) potrzebny jest silny, realistyczny, zdecydowany oraz charyzmatyczny przywódca. Jednocześnie na stanowisko Przewodniczącego Stałego Komitetu OZPL wybrany został znany działacz polityczny wysokiej rangi Zhao Leji (oraz 14 wiceprzewodniczących Komitetu). Nowo wybrani przywódcy złożyli uroczystą przysięgę na wierność Konstytucji. Natomiast wiceprezydentem ChRL został Han Zheng, były prezydent (Mer) Szanghaju, z którym współpracowałem po przyjacielsku pełniąc funkcję Konsula Generalnego RP w tym mieście. Nasza współpraca dotyczyła głównie rozwoju kontaktów bliźniaczych Pomorza/Gdańska z Szanghajem.

Z kolei, na 5. sesji plenarnej, dnia 11.03.2023, OZPL wybrało Li Qiang (wybitny polityk z Szanghaju) na stanowisko nowego premiera Rady Państwa (czyli Rządu ChRL), który otrzymał niezwłoczną nominację od prezydenta ChRL. Jednocześnie powołano Liu Jinguo na stanowisko przewodniczącego Krajowej Komisji Kontroli (Nadzoru) i Ying Yonga na stanowisko prokuratora generalnego ChRL. Zatwierdzono też skład Centralnej Komisji Wojskowej oraz dokument ws. 13 reform w centralnych instytucjach rządowych, które zakładają zmniejszenie zatrudnienia o 5% oraz zachowanie 26 ministerstw. Ze sprawozdania Sądu Najwyższego wynika, iż rozpatrzył on 145.000 spraw w okresie od 2018 r. do 2022 r.; zaś Prokuratura Generalna zajmowała się 8.272.505 sprawami karnymi (przestępstwami) w tymże okresie. Na wniosek premiera, OZPL powołało także 4 wicepremierów, 5 członków Rady Państwa (tzn. rządu, tzw. state councillors), sekretarza generalnego Rady Państwa, gubernatora banku centralnego i generalnego audytora oraz 26 ministrów (np. ministrem obrony narodowej został generał Li Shangfu, ministrem gospodarki – Wang Wentao, ministrem finansów – Liu Kun), a ministrem sprawiedliwości – He Rong). Prezydent Xi Jinping podpisał niezwłocznie dekret zatwierdzający te nominacje, w związku z czym rząd i pozostałe instytucje centralne mogą już funkcjonować płynnie i nieprzerwanie. OZPL uchwaliło także ok. 60 poprawek do Ustawy o stanowieniu prawa, która składa się ze 118 artykułów.

Dnia 13.03.2023 odbyła się końcowa sesja plenarna 14. OZPL. Zatwierdzono i uchwalono na niej przedyskutowane wcześniej ww. dokumenty, a zwłaszcza sprawozdania z działalności rządu i innych instytucji centralnych w 2022 r. i plany na rok 2023. Przewodniczący Xi Jinping wygłosił ważne przemówienie finalne, w którym stwierdził, m.in., co następuje: przestrzeganie Konstytucji i zaufanie ze strony obywateli oraz uwzględnianie ich interesów i potrzeb jest dla niego najcenniejszym nakazem i dobrem. Przewodniczący Xi będzie nadal skrupulatnie spełniał swe obowiązki, aby okazać się godnym zaufania parlamentu i narodu. będzie przyczyniał się do budowania wielkiego nowoczesnego państwa chińskiego i do odrodzenia narodowego, dodając, że „pałeczka sztafetowa” w tej mierze została właśnie przekazana współczesnemu pokoleniu. Jednym z nadrzędnych celów jest rozwój o wysokiej jakości oraz potrzeba wypracowania nowego modelu owego rozwoju. Chodzi więc o określenie i o wdrożenie nowego modelu rozwoju oraz nowej architektury bezpieczeństwa. W tym celu należy lepiej wykorzystywać zdobycze nauki i oświaty, doskonalenie jakości siły roboczej oraz całą strategię innowacyjnego rozwoju kraju. We wszystkich tych poczynaniach, na pierwszym miejscu należy stawiać zawsze dobro obywateli (społeczeństwa), które stanowi główną siłę sprawczą na nowej drodze rozwoju Chin. Jednocześnie trzeba dbać o bezpieczeństwo pod każdą postacią, które jest fundamentem rozwoju a stabilność (stabilizacja) stanowi warunek zapewnienia pomyślności i dobrobytu społecznego.

Prezydent Xi poświęcił też wiele uwagi kwestii tajwańskiej oraz problematyce Hongkongu i Makao w kontekście normy: „jeden kraj, dwa systemy”. Obie te specjalne jednostki administracyjne korzystają z wysokiego stopnia autonomii. Jeśli zaś chodzi o Tajwan, to strona

chińska stoi na gruncie zasady jednych Chin oraz tzw. Konsensusu z 1992 r. (Nota bene: ów Konsensus jest swoistym porozumieniem zawartym przez obie Strony w ww. roku na takiej zasadzie, że ChRL reprezentuje, zgodnie z prawem, cały kraj łącznie z Tajwanem, zaś strona tajwańska uważa, że tylko ona reprezentuje wyspę, a Strona chińska tzw. Chiny kontynentalne. Natomiast oba rządy należą do tego samego państwa w oczekiwaniu na jego zjednoczenie. Interpretacja Konsensusu z 1992 r. i zawartego w nim pojęcia „Chiny” wywołuje nadal pewne opory i kontrowersje na Tajwanie, co nie sprzyja rychłemu i pokojowemu uregulowaniu tego problemu). Niezależnie od tego, co potwierdził przewodniczący Xi, ChRL będzie nadal zmierzać do pokojowego rozwoju stosunków między obiema stronami Cieśniny Tajwańskiej, przeciwstawiając się zdecydowanie próbom ingerencji z zewnątrz, poczynaniom separatystów i zwolenników „niepodległości Tajwanu” oraz stymulując wytrwale proces zjednoczenia narodowego.

W sprawach globalnych, przewodniczący Xi potwierdził przywiązanie i wierność ChRL wobec wartości pokoju, rozwoju, współpracy, wzajemnych korzyści, multilateralizmu, wspólnych wartości całej ludzkości oraz wezwał do wyciągania właściwych wniosków z lekcji historii. Rozwój Chin jest z korzyścią dla całego świata, a Chiny też nie mogłyby się rozwijać w oderwaniu od reszty kuli ziemskiej.

W konkluzji, przewodniczący Xi podkreślił konieczność umacniania przewodniej roli KPCh, „...zachowywania czujności i zdecydowania w sprostaniu szczególnym wyzwaniom, na jakie napotyka partia tak duża jak KPCh, wykazywania odwagi w zakresie przeprowadzania reform w łonie partii, jej pełnego i radykalnego samorządu (samorządzenia) oraz zwalczania korupcji. Po zakończeniu obrad OZPL odbyła się oczekiwana z dużym zainteresowaniem konferencja prasowa Li Ganga, nowego premiera Rady państwa ChRL. Zaczął on od stwierdzenia, że aspiracje obywateli do coraz lepszego życia są dlań najwyższym nakazem. Znamienne było następujące stwierdzenie premiera (cytat dosłowny): „powinniśmy czerpać nauki od obywateli, traktować ich jako naszych nauczycieli oraz pomagać obywatelom w terenie w rozwiązywaniu ich najistotniejszych spraw. Kiedy podzieli się wszelkie zagregowane parametry przez liczbę 1,4 mld ludności kraju, to ukaże się mały wynik per capita (tzn. w przeliczeniu na głowę ludności). Dlatego też nacisk zostanie położony na rozwój o wysokiej jakości. Należy też usprawniać funkcjonowanie urzędników oraz organów władzy i wykazywać „zerową tolerancję” wobec korupcji, jak również zwalczać formalizm i biurokrację. Władze kraju wykazały całkowicie słuszną i wysoce efektywną reakcję na pandemię Covid-19, która (reakcja) była odpowiednio dostosowywana i ulepszana stosownie do rozwoju sytuacji. Nakłady na doskonalenie służby zdrowia będą zwiększane.

Premier wyraził też ufność jeśli chodzi o realizację zadań wynikających z perspektyw rozwoju gospodarczego Chin, choć w roku 2023 wymagać to będzie zdwojonych wysiłków; wszakże poważny potencjał instytucjonalny przemawia wyraźnie na korzyść pozytywnego rozwoju gospodarczego Chin. W tym też celu rząd będzie wspierał przedsiębiorczość prywatną zgodnie ze standardami rynkowymi i z przepisami prawa; będzie też realizował strategię pełnego zatrudnienia i stymulował tworzenie nowych miejsc pracy. Występujące w kraju bogate zasoby rąk do pracy stanowią o sile gospodarki ChRL. W roku 2023, 11,58 mln absolwentów szkół średnich dołączy do krajowej rzeszy siły roboczej, co stanowić będzie młody zastrzyk energii i żywotności w społeczeństwie.

W rolnictwie równomierny nacisk zostanie położony na aspekty gospodarcze, ekologiczne, społeczne i kulturalne celem rozwoju i ożywienia (revitalization) rolnictwa, którego tempo ulegnie przyspieszeniu. Obecnie na wsi mieszka i pracuje 500 mln obywateli ChRL.

Bezpieczeństwo żywnościowe społeczeństwa jest w pełni zagwarantowane. Główny nacisk zostanie położony przy tym na jakość, na ilość gruntów uprawnych oraz na odpowiednie nasiennictwo.

Chiny będą rozszerzały i doskonaliły politykę otwarcia na świat bowiem ich rynek jest niezmiennie uprzywilejowanym miejscem dla inwestycji zagranicznych. W roku 2022 ich łączna wartość wyniosła 189 mld USD. Konsensus chińsko-amerykański wymaga przełożenia na język polityczny i na konkretne poczynania - „ChRL i USA mogą i powinny współpracować. W stosunku do Hongkongu i do Makao rząd będzie realizował w pełni politykę zgodnie z zasadą: „jeden kraj, dwa systemy”. Natomiast jeśli chodzi o Tajwan, to należy brać pod uwagę fakt, że obywatele Chin i Tajwanu stanowią jedną rodzinę i że rychłe przywrócenie normalnej wymiany pomiędzy obiema stronami Cieśniny Tajwańskiej wymaga wspólnych wysiłków.

Refleksje końcowe

Mam świadomość, że w relatywnie krótkim opracowaniu samemu nie da się odzwierciedlić w pełni całego bogactwa i różnorodności treści zawartych w obradach i w postanowieniach obydwu Izb Parlamentu chińskiego z udziałem tak wielu tysięcy delegatów! (Dodajmy, że równocześnie odbywały się analogiczne posiedzenia Parlamentów terenowych w 22 prowincjach chińskich, w 5 regionach autonomicznych, w 2 Specjalnych Regionach Administracyjnych i w 4 wielkich miastach wydzielonych posiadających status prowincji, np. Szanghaj). Wierzę wszakże, iż – mimo wszystko – to syntetyczne opracowanie przybliży Czytelnikom problematykę socjalistycznego rozwoju Chin w Nowej Erze i na Nowej Drodze oraz ich innowacyjną politykę zagraniczną prowadzoną w duchu poszanowania humanizmu, umiłowania pokoju, rozwijania wzajemnie korzystnej współpracy, umacniania bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego oraz eliminowania patologii, zaniedbań i zagrożeń celem budowania lepszego wspólnego jutra dla całej ludzkości.

Kierownictwo chińskie przystąpiło do efektywnej pracy od razu po zakończeniu sesji. Np. Przewodniczący Xi Jinping, promotor Xiplomacy, wybrał się do Moskwy i przewodniczył na naradzie rozmaitych partii politycznych z całego świata. Ponadto, w roku 2023 przypada 45 rocznica rozpoczęcia polityki reform i otwarcia na świat oraz 10 rocznica zainaugurowania globalnego przedsięwzięcia ws. nowego szlaku jedwabnego (tzw. Inicjatywy pasa i szlaku, czyli „Belt&Road Initiative”). Będą to kolejne ważne okazje do aktywizacji działalności w sprawach krajowych, regionalnych i globalnych. Będziemy śledzić z dużym zainteresowaniem wydarzenia i przedsięwzięcia realizowane przy tej sposobności i ich efekty. Jest multum rozmaitych kryteriów służących analizie i ocenie chińskiej stale modernizowanej polityki reform i otwarcia na świat. Wybierzmy jedynie kilka (chyba najważniejszych) spośród nich.

Po pierwsze, niektórym się zdawało, że obecne kryzysy wywołane przez anachroniczny neoliberalizm czy neokapitalizm osłabiają Chińczyków i ich nowatorską determinację do tego stopnia, że nie będą już oni w stanie realizować swych innowacyjnych, rewolucyjnych i rewelacyjnych planów rozwojowych w odniesieniu do własnego kraju i do całego świata. Tymczasem obrady i wyniki sesji potwierdzają, że tak nie jest. Chiny też straciły niemało, ale wychodzą obronną ręką z globalnej zapaści kryzysowej, działają na rzecz regeneracji gospodarki własnej i światowej oraz proponują lepszą wspólną przyszłość dla całej ludzkości. Co więcej, istniejące nadal trudności, wyzwania i przeszkody zahartowały Chińczyków jeszcze bardziej oraz sprawiły, że obecnie wiedzą oni jeszcze lepiej, co, jak, kiedy i z kim trzeba czynić dla uratowania naszej cywilizacji?!

Po drugie, Chiny mają atuty, jakich inni nie mają. Chodzi głównie o starożytną i o nowożytną skarbnicę wiedzy teoretycznej (od Konfucjusza poczynając, aż po myśli i dzieła współczesnych charyzmatycznych przywódców chińskich z „pięciu pokoleń”. Chodzi o współczesne chińskie zdobycze i dokonania praktyczne, o których wiele mówiono podczas „Two Sessions”, bilansując to, co już zrobiono do tej pory i nakreślając program dla 1,4 mld obywateli na przyszłość.

Zasadniczym elementem owych atutów i przewagi Chin nad innymi jest efektywny i funkcjonalny system polityczno-społeczny zwany socjalizmem o specyfice chińskiej w Nowej Erze i na Nowej Drodze. Różni się on zasadniczo od neoliberalizmu zachodniego oraz od jego zgubnej mentalności wolnorynkowej, która nie rozwiązuje kardynalnych problemów państwa i obywateli. Wręcz przeciwnie, pogarsza i zaostrza je. I znów banki plajtują w USA, a nie w ChRL!

Po trzecie, ratunkiem cywilizacyjnym i wyjściem z obecnej rozpaczliwej sytuacji globalnej mogą być chińskie propozycje i poczynania praktyczne mające na celu zatrzymanie procesu degeneracji i degrengolady cywilizacyjnej oraz uzdrowienie sytuacji, szczególnie dzięki procesowi uzdrowienia gospodarczego. Wiele o tym mówiono podczas „Two Sessions”. Celom tym służą już bardzo liczne chińskie propozycje i poczynania praktyczne, a mianowicie, np.: tworzenie wspólnej przyszłości dla całej ludzkości oraz nowego pokojowego i sprawiedliwego ładu międzynarodowego na zasadach multilateralizmu, Inicjatywa Pasa i Szlaku, pomoc humanitarna, materialna i rozwojowa dla najbardziej potrzebujących społeczeństw i państw, najnowsze globalne Inicjatywy chińskie ws. rozwoju oraz bezpieczeństwa, działalność BRICS, Szanghajskiej Organizacji Współpracy i in. W obecnej sytuacji, szczególnie cenne są chińskie inicjatywy służące łagodzeniu napięcia międzynarodowego i gaszenia ognisk wojennych. Np. Chiny proponują pokojowe uregulowania kwestii wojny o Ukrainę i również pokojowe zjednoczenie Tajwanu z Macierzą, a USA dostarczają tam uzbrojenie i podsycają wojnę oraz napięcie w tych regionach;

Po czwarte, zauważalny jest drastyczny kontrast pomiędzy chińską polityką zagraniczną i sławetnym ciągle modernizowanym otwarciem na świat a zimnowojennym hegemonizmem amerykańskim mającym na celu przywrócenie panowania i dyktatu USA na świecie, eksportu skompromitowanej „American Democracy”, „kolorowych rewolucji” oraz kanonów neoliberalizmu gdzie tylko się da. Dziś jednak osiągnięcie takich celów jest już niemożliwe. Innych sensownych recept na przyszłość Amerykanie nie mają. Miarą pragmatyzmu chińskiego jest stwierdzenie nowego premiera chińskiego, Li Ganga, iż „ChRL i USA powinny i muszą współpracować między sobą”. Znamienne, że właśnie dyplomacja chińska doprowadziła niedawno do pojednania irańsko-saudyjskiego po latach waśni i sporów między tymi stronami. A przecież jeszcze do niedawna Arabia Saudyjska mieniła się głównym sojusznikiem USA na Bliskim Wschodzie. Jest również niemałe prawdopodobieństwo, prawie pewność, że przewodniczący Xi Jinping i jego Xiplomacy mogą przyczynić się do rozwiązania ukraińskiego węzła gordyjskiego oraz położenia kresu przelewowi krwi i zniszczeniom wojennym.

W sumie, „Two Sessions” były wydarzeniem o wielkiej doniosłości dla Chin i dla całego świata. Parlament chiński dokonał także istotnych zmian kadrowych na najwyższych szczeblach władzy państwowej. Stanowiska objęli nowi działacze wysokiej rangi, pod przewodnictwem prezydenta Xi Jinpinga, którego pozycja i autorytet w III kadencji uległy poważnemu umocnieniu – w skali krajowej i globalnej. Z całym szacunkiem dla innych wpływowych i godziwych Prezydentów, stwierdzam jednak, że nie ma na świecie drugiego takiego kraju, w którym rządy sprawowałby ktoś na wzór i na miarę Xi Jinpinga. On właśnie niesie nadzieję na lepszą wspólną przyszłość dla całej ludzkości!

Sylwester Szafarz